

USTAWA
z dnia 16 listopada 2000 r.

o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

Ustawa określa zasady oraz tryb przeciwdziałania praniu pieniędzy, przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu, stosowania szczególnych środków ograniczających przeciwko osobom, grupom i podmiotom oraz obowiązki podmiotów uczestniczących w obrocie finansowym w zakresie gromadzenia i przekazywania informacji.

Art. 2.

Ileokroć w ustawie jest mowa o:

1) instytucji obowiązanej – rozumie się przez to:

- a) oddziały instytucji kredytowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.¹⁾),
- b) instytucje finansowe mające siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oddziały instytucji finansowych niemających siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe,
- c) banki krajowe, oddziały banków zagranicznych, w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe,
- d) Narodowy Bank Polski – w zakresie, w jakim prowadzi rachunki bankowe dla osób prawnych, sprzedaż monet, banknotów i numizmatów przeznaczonych na cele kolekcjonerskie oraz na inne cele, skup złota i wymianę zniszczonych środków płatniczych na podstawie ustawy z

Opracowano na podstawie tj. Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 276, Nr 182, poz. 1228, z 2011 r. Nr 134, poz. 779, Nr 199, poz. 1175, Nr 234, poz. 1391, Nr 291, poz. 1707.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 85, poz. 727, Nr 167, poz. 1398 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119, Nr 190, poz. 1401 i Nr 245, poz. 1775, z 2007 r. Nr 42, poz. 272 i Nr 112, poz. 769, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, Nr 192, poz. 1179, Nr 209, poz. 1315 i Nr 231, poz. 1546, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 42, poz. 341, Nr 65, poz. 545, Nr 71, poz. 609, Nr 127, poz. 1045, Nr 131, poz. 1075, Nr 144, poz. 1176, Nr 165, poz. 1316, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323 i Nr 201, poz. 1540 oraz z 2010 r. Nr 40, poz. 226.

- dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2005 r. Nr 1, poz. 2, z późn. zm.²⁾),
- e) instytucje pieniądza elektronicznego, oddziały zagranicznych instytucji pieniądza elektronicznego oraz agentów rozliczeniowych, prowadzących działalność na podstawie ustawy z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych (Dz. U. Nr 169, poz. 1385, z późn. zm.³⁾),
- f) firmy inwestycyjne, banki powiernicze, w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.⁴⁾),
- g) zagraniczne osoby prawne prowadzące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską oraz towarowe domy maklerskie w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 121, poz. 1019, z późn. zm.⁵⁾) oraz spółki handlowe, o których mowa w art. 50a tej ustawy,
- h) Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. – w zakresie, w jakim prowadzi rachunki papierów wartościowych lub rachunki zbiorcze,
[i) podmioty prowadzące działalność – w zakresie gier losowych, zakładów wzajemnych i gier na automatach oraz gier na automatach o niskich wygranych,]
- <i) podmioty prowadzące działalność w zakresie gier losowych, zakładów wzajemnych i gier na automatach,>**
- j) zakłady ubezpieczeń w zakresie ubezpieczeń na życie, w tym ubezpieczycieli krajowych, główne oddziały ubezpieczycieli z państwa niebędącego członkiem Unii Europejskiej, oddziały ubezpieczycieli z państwa członkowskiego Unii Europejskiej, pośredników ubezpieczeniowych w zakresie ubezpieczeń na życie, chyba że za ich działania odpowiedzialność ponosi ubezpieczyciel,
- k) fundusze inwestycyjne, towarzystwa funduszy inwestycyjnych, w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546, z późn. zm.⁶⁾),
- l) spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe,

Nowe brzmienie lit. i w pkt 1 w art. 2 wchodzi w życie z dn. 2.01.2016 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 201, poz. 1540).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, z 2007 r. Nr 25, poz. 162 i Nr 61, poz. 410, z 2008 r. Nr 209, poz. 1315 i 1317 oraz z 2009 r. Nr 69, poz. 589 i Nr 143, poz. 1164.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, z 2009 r. Nr 13, poz. 69, Nr 42, poz. 341, Nr 77, poz. 649, Nr 78, poz. 659, Nr 165, poz. 1316, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 201, poz. 1540 i Nr 223, poz. 1776 oraz z 2010 r. Nr 44, poz. 252.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 183, poz. 1537 i 1538, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, z 2007 r. Nr 112, poz. 769, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056, z 2009 r. Nr 165, poz. 1316, Nr 168, poz. 1323 i Nr 201, poz. 1540 oraz z 2010 r. Nr 21, poz. 104.

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 183, poz. 1537 i 1538 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, z 2007 r. Nr 112, poz. 769, z 2008 r. Nr 231, poz. 1546 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 42, poz. 341, Nr 168, poz. 1323 i Nr 201, poz. 1540.

- m) publicznego operatora w rozumieniu ustawy z dnia 12 czerwca 2003 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1159 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 168, poz. 1323),
 - n) notariuszy – w zakresie czynności notarialnych dotyczących obrotu wartościami majątkowymi, adwokatów wykonujących zawód, radców prawnych wykonujących zawód poza stosunkiem pracy w urzędach obsługujących organy administracji rządowej i jednostkach samorządu terytorialnego, prawników zagranicznych świadczących pomoc prawną poza stosunkiem pracy, biegłych rewidentów wykonujących zawód, doradców podatkowych wykonujących zawód,
 - o) podmioty prowadzące działalność w zakresie usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych,
 - p) podmioty prowadzące działalność kantorową,
 - q) przedsiębiorców prowadzących: domy aukcyjne, antykwariaty, działalność factoringową, działalność w zakresie obrotu metalami lub kamieniami szlachetnymi i półszlachetnymi, sprzedaży komisowej lub pośrednictwa w obrocie nieruchomościami,
 - r) fundacje,
 - s) stowarzyszenia posiadające osobowość prawną, utworzone na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855, z 2003 r. Nr 96, poz. 874, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 oraz z 2007 r. Nr 112, poz. 766) oraz przyjmujące płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 15 000 euro, również w drodze więcej niż jednej operacji,
 - t) przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.⁷⁾), przyjmujących płatności za towary w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 15 000 euro, również gdy należność za określony towar jest dokonywana w drodze więcej niż jednej operacji,
 - u) instytucje płatnicze, oddziały unijnych instytucji płatniczych, biura usług płatniczych oraz ich agentów w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. Nr 199, poz. 1175);
- 1a) beneficjencie rzeczywistym – rozumie się przez to:
- a) osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które są właścicielami osoby prawnej lub sprawują kontrolę nad klientem albo mają wpływ na osobę fizyczną, w imieniu której przeprowadzana jest transakcja lub prowadzona jest działalność,
 - b) osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które są udziałowcami lub akcjonariuszami lub posiadają prawo głosu na zgromadzeniu wspólników w wysokości powyżej 25 % w tej osobie prawnej, w tym za pomocą pakietów akcji na okaziciela, z wyjątkiem spółek, których papiery wartościowe są w obrocie zorganizowanym, podlegających lub stosujących przepisy prawa Unii Europejskiej w zakresie ujawniania informacji, a także podmiotów świadczących usługi finansowe na terytorium pań-

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 180, poz. 1280, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 116, poz. 732, Nr 141, poz. 888, Nr 171, poz. 1056 i Nr 216, poz. 1367 oraz z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 18, poz. 97, Nr 168, poz. 1323 i Nr 201, poz. 1540.

- stwa członkowskiego Unii Europejskiej albo państwa równoważnego – w przypadku osób prawnych,
- c) osobę fizyczną lub osoby fizyczne, które sprawują kontrolę nad co najmniej 25 % majątku – w przypadku podmiotów, którym powierzono administrowanie wartościami majątkowymi oraz rozdzielanie takich wartości, z wyjątkiem podmiotów wykonujących czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;
- 1b) podmiocie świadczącym usługi finansowe – rozumie się przez to instytucję obowiązaną lub inną instytucję, która posiada siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz prowadzi we własnym imieniu i na własny rachunek, na podstawie zezwolenia właściwego państwowego organu nadzoru nad takim podmiotem, działalność polegającą na:
- a) przyjmowaniu depozytów lub innych wartości majątkowych powierzonych pod tytułem zwrotnym,
 - b) udzielaniu kredytów,
 - c) zawieraniu umów leasingu finansowego,
 - d) udzielaniu gwarancji i poręczeń,
 - e) obrocie na własny rachunek lub na rachunek klienta instrumentami rynku pieniężnego, dewizami, opcjami i terminowymi umowami na instrumenty finansowe typu futures,
 - f) uczestniczeniu w emisji instrumentów finansowych i świadczeniu usług związanych z taką emisją,
 - g) doradztwie dla przedsiębiorców w zakresie struktury kapitałowej, strategii przemysłowej oraz doradztwie dotyczącym łączenia się oraz nabywania przedsiębiorstw,
 - h) pośrednictwie na rynku pieniężnym,
 - i) zarządzaniu portfelem lub doradztwie inwestycyjnym,
 - j) przechowywaniu instrumentów finansowych lub administrowaniu nimi,
 - k) udostępnianiu skrytek sejfowych;
- 1c) banku fikcyjnym – rozumie się przez to podmiot świadczący usługi finansowe lub prowadzący równoważną działalność, utworzony na terytorium państwa, w którym nie posiada siedziby, w taki sposób, aby występowało rzeczywiste zarządzanie nim i kierowanie oraz który to podmiot nie jest stowarzyszony z grupą finansową działającą w sposób prawnie uregulowany;
- 1d) stosunkach gospodarczych – rozumie się przez to relacje instytucji obowiązanych z klientem związane z działalnością gospodarczą, w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, które w chwili ich nawiązywania rokują długotrwałą współpracę;
- 1e) przeprowadzaniu transakcji – rozumie się przez to wykonanie zlecenia lub dyspozycji klienta przez instytucję obowiązaną;
- 1f) osobach zajmujących eksponowane stanowiska polityczne – rozumie się przez to osoby fizyczne:
- a) szefów państw, szefów rządów, ministrów, wiceministrów lub zastępców ministrów, członków parlamentu, sędziów sądów najwyższych, trybunałów konstytucyjnych oraz innych organów sądowych, których orzeczenia nie podlegają zaskarżeniu, z wyjątkiem trybów nadzwyczaj-

- nych, członków trybunałów obrachunkowych, członków zarządów banków centralnych, ambasadorów, chargés d'affaires oraz wyższych oficerów sił zbrojnych, członków organów zarządzających lub nadzorczych przedsiębiorstw państwowych – którzy sprawują lub sprawowali te funkcje publiczne w okresie roku od dnia zaprzestania spełniania przesłanek określonych w tych przepisach,
- b) małżonków osób, o których mowa w lit. a, lub osoby pozostające z nimi we wspólnym pożyciu, rodziców i dzieci osób, o których mowa w lit. a, małżonków tych rodziców i dzieci lub osoby pozostające z nimi we wspólnym pożyciu,
 - c) które pozostają lub pozostawały z osobami, o których mowa w lit. a, w ścisłej współpracy zawodowej lub gospodarczej lub są współwłaścicielami podmiotów prawa, a także jedynymi uprawnionymi do majątku podmiotów prawa, jeżeli zostały one założone na rzecz tych osób
- mające miejsce zamieszkania poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) transakcji – rozumie się przez to dokonywane we własnym, jak i w cudzym imieniu, na własny, jak i na cudzy rachunek:
 - a) wpłaty i wypłaty w formie gotówkowej lub bezgotówkowej, w tym przekazy pieniężne w rozumieniu art. 2 pkt 7 rozporządzenia nr 1781/2006, zlecone zarówno na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak i poza nim,
 - b) kupno i sprzedaż wartości dewizowych,
 - c) przeniesienie własności lub posiadania wartości majątkowych, w tym oddanie w komis lub pod zastaw takich wartości, oraz przeniesienie wartości majątkowych pomiędzy rachunkami należącymi do tego samego klienta,
 - d) zamianę wierzytelności na akcje lub udziały;
 - 3) wartościach majątkowych – rozumie się przez to środki płatnicze, instrumenty finansowe w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, a także inne papiery wartościowe lub wartości dewizowe, prawa majątkowe, rzeczy ruchome oraz nieruchomości;
 - 4) rachunku – rozumie się przez to rachunek bankowy, rachunek prowadzony w instytucji finansowej, rachunek płatniczy w instytucji płatniczej, rachunek prowadzony w instytucji kredytowej, rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, rachunek papierów wartościowych i rachunek zbiorczy oraz służący do ich obsługi rachunek pieniężny w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, a także rejestr uczestników funduszu i ewidencję uczestników funduszu inwestycyjnego;
 - 5) wstrzymaniu transakcji – rozumie się przez to czasowe ograniczenie dysponowania i korzystania z wartości majątkowych, polegające na uniemożliwieniu przeprowadzenia określonej transakcji przez instytucję obowiązaną;
 - 6) blokadzie rachunku – rozumie się przez to czasowe uniemożliwienie dysponowania i korzystania ze wszystkich wartości majątkowych zgromadzonych na rachunku, w tym również przez instytucję obowiązaną; w przypadku rachunku zbiorczego blokada może dotyczyć części wartości majątkowych znajdujących się na takim rachunku;

- 6a) zamrażaniu – rozumie się przez to zapobieganie przenoszeniu, zmianie, wykorzystaniu wartości majątkowych lub przeprowadzaniu transakcji w jakikolwiek sposób, który może spowodować zmianę ich wielkości, wartości, miejsca, własności, posiadania, charakteru, przeznaczenia lub jakąkolwiek inną zmianę, która może umożliwić korzystanie z wartości majątkowych;
- 7) (uchylony);
- 8) jednostkach współpracujących – rozumie się przez to organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz inne państwowe jednostki organizacyjne, a także Narodowy Bank Polski, Komisję Nadzoru Finansowego i Najwyższą Izbę Kontroli;
- 9) praniu pieniędzy – rozumie się przez to zamierzone postępowanie polegające na:
- a) zamianie lub przekazaniu wartości majątkowych pochodzących z działalności o charakterze przestępczym lub z udziału w takiej działalności, w celu ukrycia lub zatajenia bezprawnego pochodzenia tych wartości majątkowych albo udzieleniu pomocy osobie, która bierze udział w takiej działalności w celu uniknięcia przez nią prawnych konsekwencji tych działań,
 - b) ukryciu lub zatajeniu prawdziwego charakteru wartości majątkowych lub praw związanych z nimi, ich źródła, miejsca przechowywania, rozporządzania, faktu ich przemieszczania, ze świadomością, że wartości te pochodzą z działalności o charakterze przestępczym lub udziału w takiej działalności,
 - c) nabyciu, objęciu w posiadanie albo używaniu wartości majątkowych pochodzących z działalności o charakterze przestępczym lub udziału w takiej działalności,
 - d) współdziałaniu, usiłowaniu popełnienia, pomocnictwie lub podżeganiu w przypadkach zachowań określonych w lit. a–c
- również jeżeli działania, w ramach których uzyskano wartości majątkowe, były prowadzone na terytorium innego państwa niż Rzeczpospolita Polska;
- 10) finansowaniu terroryzmu – rozumie się przez to czyn określony w art. 165a ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.⁸⁾);
- 11) państwie równoważnym – rozumie się przez to państwo niebędące członkiem Unii Europejskiej, w którym stosowane są przepisy dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, zgodne z prawem Unii Europejskiej;

⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378, z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 63, poz. 533, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 190, poz. 1474, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589 oraz z 2010 r. Nr 7, poz. 46 i Nr 40, poz. 227 i 229.

- 12) rozporządzeniu nr 1781/2006 – rozumie się przez to rozporządzenie (WE) nr 1781/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 listopada 2006 r. w sprawie informacji o zleceniodawcach, które towarzyszą przekazom pieniężnym (Dz. Urz. UE L 345 z 08.12.2006, str. 1).

Art. 2a.

Przy ustalaniu równowartości w euro, o której mowa w ustawie, stosuje się średni kurs Narodowego Banku Polskiego dla danej waluty, obowiązujący w dniu dokonywania transakcji lub w dniu złożenia dyspozycji, lub w dniu zlecenia przeprowadzenia transakcji.

Rozdział 2

Organy właściwe w sprawach przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu

Art. 3.

1. Organami administracji rządowej właściwymi w sprawach przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, zwanymi dalej „organami informacji finansowej”, są:
 - 1) minister właściwy do spraw instytucji finansowych, jako naczelny organ informacji finansowej;
 - 2) Generalny Inspektor Informacji Finansowej, zwany dalej „Generalnym Inspektorem”.
2. Generalnego Inspektora powołuje i odwołuje na wniosek ministra właściwego do spraw instytucji finansowych Prezes Rady Ministrów.
3. Generalny Inspektor jest podsekretarzem stanu w Ministerstwie Finansów.
4. Generalny Inspektor wykonuje swoje zadania przy pomocy jednostki organizacyjnej wyodrębnionej w tym celu w strukturze Ministerstwa Finansów.
5. Przepisy ust. 1 nie naruszają przepisów ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2010 r. Nr 29, poz. 154) określających zadania Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu.

Art. 4.

1. Do zadań Generalnego Inspektora należy uzyskiwanie, gromadzenie, przetwarzanie i analizowanie informacji w trybie określonym w ustawie oraz podejmowanie działań w celu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, a w szczególności:
 - 1) badanie przebiegu transakcji, co do których Generalny Inspektor powziął uzasadnione podejrzenia;
 - 2) przeprowadzanie procedury wstrzymania transakcji lub blokady rachunku;
 - 3) rozstrzyganie w przedmiocie zwolnienia zamrożenia wartości majątkowych;
 - 4) udostępnianie i żądanie przekazania informacji o transakcjach;
 - 5) przekazywanie uprawnionym organom dokumentów uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa;

- 6) inicjowanie i podejmowanie innych działań w celu przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, w tym szkolenie pracowników instytucji obowiązanych w zakresie zadań nałożonych na te instytucje;
 - 7) sprawowanie kontroli przestrzegania przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
 - 8) współpraca z zagranicznymi instytucjami i międzynarodowymi organizacjami zajmującymi się przeciwdziałaniem praniu pieniędzy lub finansowaniu terroryzmu;
 - 9) nakładanie kar pieniężnych, o których mowa w ustawie.
2. Zadania organu, o którym mowa w art. 15 ust. 2 i 3 rozporządzenia nr 1781/2006, wykonuje Generalny Inspektor.

Art. 4a.

1. Generalny Inspektor przedstawia Prezesowi Rady Ministrów roczne sprawozdanie ze swojej działalności w ciągu 3 miesięcy od zakończenia roku, za który składane jest sprawozdanie.
2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności liczbę zgłoszonych przez instytucje obowiązane transakcji, opis działań podjętych w odpowiedzi na te zgłoszenia oraz liczbę spraw, w których przeprowadzono postępowanie, liczbę osób, którym przedstawiono zarzut popełnienia przestępstw, o których mowa w art. 165a lub art. 299 Kodeksu karnego, i osób nieprawomocnie i prawomocnie skazanych za przestępstwa, o których mowa w art. 165a lub art. 299 Kodeksu karnego, oraz określenie wartości majątkowych, w stosunku do których dokonano zamrożenia, blokady i wstrzymania transakcji lub orzeczono zajęcie, zabezpieczenie majątkowe lub przepadek.
3. Minister Sprawiedliwości przekazuje Generalnemu Inspektorowi informacje o liczbie postępowań karnych, liczbie osób, w stosunku do których wszczęto postępowanie, i osób nieprawomocnie i prawomocnie skazanych za przestępstwa, o których mowa w art. 165a lub art. 299 Kodeksu karnego, oraz o wartościach majątkowych, w stosunku do których dokonano zamrożenia, blokady i wstrzymania transakcji lub orzeczono zajęcie, zabezpieczenie majątkowe lub przepadek – w terminie 2 miesięcy od zakończenia roku, za który przekazywane są informacje.
4. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, po przekazaniu Prezesowi Rady Ministrów minister właściwy do spraw instytucji finansowych udostępnia na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Finansów.

Art. 4b.

1. Generalny Inspektor podlega wyłączeniu od wykonywania zadań, o których mowa w art. 18 i 18a oraz art. 21 ust. 1, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności.
2. Wyłączenie następuje na wniosek Generalnego Inspektora złożony w formie pisemnej ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych.
3. W razie wyłączenia Generalnego Inspektora, jego zadania wykonuje minister właściwy do spraw instytucji finansowych.

Art. 5.

1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych, mogą delegować pracowników lub funkcjonariuszy jednostek i organów im podległych lub przez nich nadzorowanych do pracy w jednostce, o której mowa w art. 3 ust. 4.
2. Szczegółowe warunki i tryb delegowania funkcjonariuszy jednostek i organów podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanych regulują odrębne przepisy.
3. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych może wyznaczyć żołnierzy zawodowych do pełnienia służby w jednostce, o której mowa w art. 3 ust. 4.
4. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb i warunki oddelegowania funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, w tym dane, jakie powinien zawierać wniosek, z którym Generalny Inspektor występuje o oddelegowanie funkcjonariusza, z uwzględnieniem stanowiska przeznaczonego dla oddelegowanego, zakresu wykonywanych na tym stanowisku zadań i obowiązków oraz proponowanego uposażenia, dane, jakie powinien zawierać rozkaz personalny o oddelegowaniu, z uwzględnieniem warunków i czasu trwania oddelegowania, a także rodzaje przysługujących oddelegowanemu funkcjonariuszowi uprawnień i świadczeń oraz zasady wypłacania uposażenia i innych należności pieniężnych, z uwzględnieniem podziału na uposażenia i należności wypłacane przez jednostkę organizacyjną Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz jednostkę organizacyjną, do której funkcjonariusz został oddelegowany.
5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb i warunki oddelegowania pracowników jednostek i organów mu podległych, w tym dane, jakie powinien zawierać wniosek, z którym Generalny Inspektor występuje o oddelegowanie, z uwzględnieniem stanowiska przeznaczonego dla oddelegowanego, zakresu wykonywanych na tym stanowisku zadań i obowiązków oraz proponowanego uposażenia, a także rodzaje przysługujących oddelegowanemu uprawnień i świadczeń oraz zasady wypłacania uposażenia i innych należności pieniężnych, z uwzględnieniem podziału na uposażenia i należności wypłacane przez jednostkę delegującą oraz jednostkę organizacyjną, do której pracownik został oddelegowany.
6. Szczegółowe zasady i tryb postępowania przy wyznaczaniu żołnierzy zawodowych do pełnienia służby w jednostce, o której mowa w art. 3 ust. 4, a także szczegółowe zasady przyznawania uposażenia oraz innych świadczeń przysługujących w czasie pełnienia służby w tej jednostce określa ustawa z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 141, poz. 892, z późn. zm.⁹⁾).

Art. 6. (uchylony).

Art. 7.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 206, poz. 1288 i Nr 208, poz. 1308, z 2009 r. Nr 26, poz. 157, Nr 79, poz. 669, Nr 161, poz. 1278 i Nr 219, poz. 1706 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 143.

1. W przypadku prowadzenia postępowania kontrolnego w zakresie i na zasadach określonych w przepisach o Najwyższej Izbie Kontroli, Generalny Inspektor udostępnia kontrolerom informacje uzyskane w wyniku realizacji zadań, o których mowa w art. 4, na podstawie odrębnego upoważnienia Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.
2. W przypadku kontroli Najwyższej Izby Kontroli stosuje się art. 34.

Rozdział 3

Obowiązki instytucji obowiązanych

Art. 8.

1. Instytucja obowiązana przeprowadzająca transakcję, której równowartość przekracza 15 000 euro, ma obowiązek zarejestrować taką transakcję również w przypadku, gdy jest ona przeprowadzana za pomocą więcej niż jednej operacji, których okoliczności wskazują, że są one ze sobą powiązane i zostały podzielone na operacje o mniejszej wartości z zamiarem uniknięcia obowiązku rejestracji.
 - 1a. W przypadku podmiotu prowadzącego kasyno gry w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. Nr 201, poz. 1540) obowiązek, o którym mowa w ust. 1, dotyczy zakupu lub sprzedaży żetonów o wartości stanowiącej co najmniej równowartość 1 000 euro.
 - 1b. Do transakcji określonych w ust. 1a stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące transakcji, o których mowa w ust. 1.
 - 1c. (uchylony).
 - 1d. (uchylony).
 - 1e. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy:
 - 1) przelewu z rachunku na rachunek lokaty terminowej, które należą do tego samego klienta w tej samej instytucji obowiązanej;
 - 2) przelewu na rachunek z rachunku lokaty terminowej, które należą do tego samego klienta w tej samej instytucji obowiązanej;
 - 3) przelewów przychodzących, z wyjątkiem przelewów przychodzących z zagranicy;
 - 4) transakcji związanych z gospodarką własną instytucji obowiązanych;
 - 5) transakcji zawieranych na rynku międzybankowym;
 - 6) przypadków określonych w art. 9d ust. 1;
 - 7) banków zrzeszających banki spółdzielcze, o ile transakcja została zarejestrowana w zrzeszonym banku spółdzielczym;
 - 8) transakcji tymczasowego przewłaszczenia na zabezpieczenie wartości majątkowych, wykonanej na czas trwania umowy przewłaszczenia z instytucją obowiązaną.
2. (uchylony).
3. Instytucja obowiązana przeprowadzająca transakcję, której okoliczności wskazują, że może ona mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu, ma obowiązek zarejestrować taką transakcję, bez względu na jej wartość i charakter.

- 3a. W przypadku gdy instytucja obowiązana nie przyjmuje dyspozycji lub zlecenia do przeprowadzenia transakcji, obowiązek, o którym mowa w ust. 3, stosuje się także, gdy instytucja ta wie lub przy zachowaniu należytej staranności powinna wiedzieć o takiej transakcji w związku z wykonaniem umowy z klientem.
- 3b. Instytucje obowiązane będące adwokatami, radcami prawnymi oraz prawnikami zagranicznymi obowiązek, o którym mowa w ust. 3, wykonują, jeżeli uczestniczą w transakcjach w związku ze świadczeniem klientowi pomocy w planowaniu lub przeprowadzaniu transakcji dotyczących:
- 1) kupna i sprzedaży nieruchomości lub przedsiębiorstw;
 - 2) zarządzania pieniędzmi, papierami wartościowymi lub innymi wartościami majątkowymi;
 - 3) otwierania rachunków lub zarządzania nimi;
 - 4) organizacji wpłat i dopłat na kapitał zakładowy i akcyjny, organizacji wkładu do tworzenia lub prowadzenia działalności spółek lub zarządzania nimi;
 - 5) tworzenia, działalności przedsiębiorców w innej formie organizacyjnej, a także zarządzania nimi.
4. Rejestr transakcji, o których mowa w ust. 1 i 3, jest przechowywany przez okres 5 lat, licząc od pierwszego dnia roku następującego po roku, w którym transakcje zostały zarejestrowane. W przypadku likwidacji, połączenia, podziału oraz przekształcenia instytucji obowiązanej, do przechowywania rejestrów i dokumentacji stosuje się odpowiednio przepisy art. 76 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223, Nr 157, poz. 1241 i Nr 165, poz. 1316).
- 4a. Informacje o transakcjach przeprowadzanych przez instytucje obowiązane oraz dokumenty dotyczące transakcji są przechowywane przez okres 5 lat, licząc od pierwszego dnia roku następującego po roku, w którym dokonano ostatniego zapisu związanego z transakcją.
- 4b. Przepisy ust. 4 i 4a stosuje się odpowiednio do informacji zarejestrowanych na podstawie ust. 3a i 3b.
5. Obowiązek rejestracji transakcji, o których mowa w ust. 1, nie dotyczy przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami, instytucji pieniądza elektronicznego, oddziałów zagranicznych instytucji pieniądza elektronicznego, agentów rozliczeniowych, adwokatów, radców prawnych i prawników zagranicznych oraz biegłych rewidentów i doradców podatkowych.

Art. 8a.

1. Instytucje obowiązane prowadzą bieżącą analizę przeprowadzanych transakcji. Wyniki analiz powinny być dokumentowane w formie papierowej lub elektronicznej.
2. Wyniki analiz przechowywane są przez okres 5 lat, licząc od pierwszego dnia roku następującego po roku, w którym zostały przeprowadzone. W przypadku likwidacji, połączenia, podziału oraz przekształcenia instytucji obowiązanej do przechowywania dokumentacji stosuje się odpowiednio przepisy art. 76 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Art. 8b.

1. Instytucje obowiązane stosują wobec swoich klientów środki bezpieczeństwa finansowego. Zakres stosowania jest określany na podstawie oceny ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, zwanej dalej „oceną ryzyka”, dokonanej w wyniku analizy, z uwzględnieniem w szczególności rodzaju klienta, stosunków gospodarczych, produktów lub transakcji.
2. Środki bezpieczeństwa finansowego nie są stosowane przez:
 - 1) Narodowy Bank Polski;
 - 2) operatora publicznego, o którym mowa w art. 2 pkt 1 lit. m, przy świadczeniu usług przekazów pieniężnych.
3. Środki bezpieczeństwa finansowego, o których mowa w ust. 1, polegają na:
 - 1) identyfikacji klienta i weryfikacji jego tożsamości na podstawie dokumentów lub informacji publicznie dostępnych;
 - 2) podejmowaniu czynności, z zachowaniem należytej staranności, w celu identyfikacji beneficjenta rzeczywistego i stosowaniu uzależnionych od oceny ryzyka odpowiednich środków weryfikacji jego tożsamości w celu uzyskania przez instytucję obowiązaną danych dotyczących tożsamości beneficjenta rzeczywistego, w tym ustalaniu struktury własności i zależności klienta;
 - 3) uzyskiwaniu informacji dotyczących celu i zamierzonego przez klienta charakteru stosunków gospodarczych;
 - 4) bieżącym monitorowaniu stosunków gospodarczych z klientem, w tym badaniu przeprowadzanych transakcji w celu zapewnienia, że przeprowadzane transakcje są zgodne z wiedzą instytucji obowiązanej o kliencie i profilu jego działalności oraz z ryzykiem, a także, w miarę możliwości, badaniu źródła pochodzenia wartości majątkowych oraz bieżącym aktualizowaniu posiadanych dokumentów i informacji.
4. Środki bezpieczeństwa finansowego są stosowane w szczególności:
 - 1) przy zawieraniu umowy z klientem;
 - 2) przy przeprowadzaniu transakcji z klientem, z którym instytucja obowiązana nie zawarła uprzednio umowy, której równowartość przekracza 15 000 euro, bez względu na to czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, których okoliczności wskazują, że są one ze sobą powiązane;
 - 3) gdy istnieje podejrzenie prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu bez względu na wartość transakcji, formę organizacyjną oraz rodzaj klienta;
 - 4) gdy zachodzi wątpliwość czy otrzymane wcześniej dane, o których mowa w art. 9 są prawdziwe lub pełne.
5. W przypadku gdy instytucja obowiązana nie może wykonać obowiązków, o których mowa w ust. 3 pkt 1–3, nie przeprowadza transakcji, nie podpisuje umowy z klientem lub rozwiązuje zawarte umowy oraz przekazuje Generalnemu Inspektorowi, według ustalonego wzoru, w uzasadnionych przypadkach z uwzględnieniem ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, informacje o danym kliencie wraz z posiadanymi informacjami o planowanej przez niego transakcji.
6. Instytucje obowiązane, na żądanie organów informacji finansowej i organów, o których mowa w art. 21 ust. 3, wykazują środki bezpieczeństwa finansowego zastosowane przez nie w związku z ryzykiem prania pieniędzy i finansowania terroryzmu.

Art. 9.

1. Identyfikacja, o której mowa w art. 8b ust. 3 pkt 1, obejmuje:
 - 1) w przypadku osób fizycznych i ich przedstawicieli – ustalenie i zapisanie cech dokumentu stwierdzającego na podstawie odrębnych przepisów tożsamość osoby, a także imienia, nazwiska, obywatelstwa oraz adresu osoby dokonującej transakcji, a ponadto numeru PESEL lub daty urodzenia w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL, lub numeru dokumentu stwierdzającego tożsamość cudzoziemca, lub kodu kraju w przypadku przedstawienia paszportu;
 - 2) w przypadku osób prawnych – zapisanie aktualnych danych z wyciągu z rejestru sądowego lub innego dokumentu, wskazującego nazwę (firmę), formę organizacyjną osoby prawnej, siedzibę i jej adres, numer identyfikacji podatkowej, a także imienia, nazwiska i numeru PESEL lub daty urodzenia w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL, osoby reprezentującej tę osobę prawną;
 - 3) w przypadku jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej – zapisanie aktualnych danych z dokumentu wskazującego nazwę, formę organizacyjną, siedzibę i jej adres, numer identyfikacji podatkowej, a także imienia, nazwiska i numeru PESEL lub daty urodzenia w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL, osoby reprezentującej tę jednostkę.
2. Identyfikacja, o której mowa w art. 8b ust. 3 pkt 1, dotyczy także stron transakcji niebędących klientami i obejmuje ustalenie i zapisanie ich nazwy (firmy) lub imienia i nazwiska oraz adresu, w zakresie, w jakim dane te instytucja obowiązana może ustalić przy zachowaniu należytej staranności.
3. Identyfikacja, o której mowa w art. 8b ust. 3 pkt 2, obejmuje ustalenie i zapisanie imienia, nazwiska i adresu oraz dodatkowo innych danych identyfikacyjnych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w zakresie, w jakim instytucja obowiązana może je ustalić.

Art. 9a.

1. Weryfikacja, o której mowa w art. 8b ust. 3 pkt 1 i 2, polega na sprawdzeniu i potwierdzeniu danych, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 3, i następuje przed zawarciem umowy z klientem lub przed przeprowadzeniem transakcji.
2. Weryfikacja, o której mowa w art. 8b ust. 3 pkt 1 i 2, może być zakończona po nawiązaniu stosunków gospodarczych, jedynie jeżeli jest to konieczne dla zapewnienia dalszego prowadzenia działalności gospodarczej oraz gdy występuje niewielkie ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu ustalone na podstawie przeprowadzonej analizy.
3. W przypadku działalności ubezpieczeniowej, w zakresie ubezpieczeń na życie, weryfikacja tożsamości uposażonego lub uprawnionego z tytułu polisy może nastąpić w chwili wypłaty lub przed jej dokonaniem albo w chwili gdy uposażony lub uprawniony zamierza wykonać prawa wynikające z umowy ubezpieczenia.

Art. 9b.

1. W uzasadnionych przypadkach możliwe jest otwarcie rachunku bez dopełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 8b ust. 1–4.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, dokonanie transakcji za pośrednictwem rachunku jest możliwe z chwilą zawarcia umowy o prowadzenie takiego rachunku.

Art. 9c.

W przypadku podmiotu prowadzącego kasyno gry lub salon gry bingo pieniężne, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych, środki, o których mowa w art. 8b ust. 3 pkt 1, stosuje się przy wejściu klienta do kasyna gry oraz salonu gry bingo pieniężne, niezależnie od wartości żetonów lub kartonów zakupionych do gry.

Art. 9d.

1. Instytucje obowiązane, przy uwzględnieniu ryzyka prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, mogą odstąpić od stosowania przepisów art. 8b ust. 3 pkt 1–3:
 - 1) gdy klient jest podmiotem świadczącym usługi finansowe, mającym siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej albo państwa równoważnego;
 - 2) w stosunku do:
 - a) organów administracji rządowej, organów samorządu terytorialnego oraz organów egzekucyjnych,
 - b) umów ubezpieczenia na życie, w przypadku gdy składka roczna nie przekracza równowartości 1 000 euro lub składka jednorazowa nie przekracza równowartości 2 500 euro,
 - c) polis ubezpieczeniowych występujących w powiązaniu z ubezpieczeniem emerytalnym, o ile warunki ubezpieczenia nie zawierają klauzuli o odpłatnym zrzeczeniu się przez ubezpieczonego praw wynikających z polisy oraz o ile polisy te nie mogą być użyte jako zabezpieczenie kredytu lub pożyczki,
 - d) pieniądza elektronicznego, w rozumieniu ustawy z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych, jeżeli maksymalna kwota przechowywana na nośniku nie przekracza:
 - równowartości 150 euro – w przypadku urządzenia, które nie może zostać ponownie naładowane, lub
 - równowartości 2 500 euro w danym roku kalendarzowym – w przypadku urządzenia, które może zostać ponownie naładowane, chyba że kwota wykupu wynosi co najmniej równowartość 1 000 euro w danym roku kalendarzowym,
 - e) transakcji, gdy dostawca usług płatniczych odbiorcy jest w stanie za pomocą indywidualnego numeru referencyjnego monitorować wstecz, do zleceniodawcy, przekaz pieniężny pochodzący od osoby prawnej, jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej lub osoby fizycznej, która zawarła z odbiorcą umowę na dostawę towarów i usług, także gdy kwota transakcji nie przekracza równowartości 1000 euro.
 2. W przypadku gdy klient jest spółką, której papiery wartościowe są dopuszczone do publicznego obrotu na rynku regulowanym w co najmniej jednym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w państwie równoważnym, instytucje obowiązane, przy uwzględnieniu ryzyka prania pieniędzy lub finansowania terro-

- ryzmu, mogą ograniczyć stosowanie środków bezpieczeństwa finansowego do przypadków i środków określonych w art. 8b ust. 3 pkt 1 i ust. 4 pkt 1 i 3.
3. W przypadkach określonych w ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. a i b instytucje obowiązane gromadzą informacje w celu ustalenia, czy klient spełnia warunki określone w tych przepisach.
 4. Do gromadzenia informacji, o których mowa w ust. 3, art. 9k stosuje się odpowiednio.
 5. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych może określić, w drodze rozporządzenia, inne niż wskazane w ust. 1 i 2 kategorie podmiotów lub rodzaje działalności, z którymi jest związane niewielkie ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, w stosunku do których możliwe jest niestosowanie przepisów art. 8b ust. 3 pkt 2–4 i ust. 4 pkt 2 i 4 – z uwzględnieniem prawidłowości wykonania środków bezpieczeństwa finansowego przez instytucje obowiązane.
 6. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, listę państw równoważnych, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowości wykonania środków bezpieczeństwa finansowego przez instytucje obowiązane oraz oceny w zakresie spełniania przez dane państwo standardów w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, dokonywane przez organizacje międzynarodowe.

Art. 9e.

1. Instytucje obowiązane stosują, na podstawie analizy ryzyka, wzmożone środki bezpieczeństwa finansowego wobec klienta w przypadkach, które mogą wiązać się z wyższym ryzykiem prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, a w szczególności w przypadkach określonych w ust. 2–5.
2. W przypadku gdy klient nie jest obecny, dla celów identyfikacji instytucje obowiązane stosują, w celu zmniejszenia ryzyka, co najmniej jeden z następujących środków:
 - 1) ustalenie tożsamości klienta na podstawie dodatkowych dokumentów lub informacji;
 - 2) dodatkową weryfikację autentyczności przedstawionych dokumentów lub poświadczenie ich zgodności z oryginałem przez notariusza, organ administracji rządowej, organ samorządu terytorialnego lub podmiot świadczący usługi finansowe;
 - 3) ustalenie, że pierwsza transakcja została przeprowadzona za pośrednictwem rachunku klienta w podmiocie świadczącym usługi finansowe.
3. W zakresie transgranicznych stosunków z instytucjami będącymi korespondentami z państw innych niż państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz państwa równoważne, instytucje obowiązane będące podmiotami świadczącymi usługi finansowe:
 - 1) gromadzą informacje pozwalające na ustalenie zakresu działalności oraz czy podmiot świadczący usługi finansowe podlega nadzorowi państwowemu;
 - 2) oceniają środki stosowane przez podmiot świadczący usługi finansowe będący korespondentem w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
 - 3) sporządzają dokumentację określającą zakres odpowiedzialności każdego podmiotu świadczącego usługi finansowe;

- 4) ustalają – w odniesieniu do kont przejściowych, że podmiot świadczący usługi finansowe będący korespondentem przeprowadził weryfikację tożsamości i podjął odpowiednie działania w ramach procedur zachowania środków bezpieczeństwa finansowego w stosunku do klientów mających bezpośredni dostęp do rachunków bankowych korespondenta oraz że ma możliwość udostępnienia na żądanie korespondenta danych dotyczących zachowania środków bezpieczeństwa finansowego wobec klienta;
 - 5) nawiązują współpracę po uprzednim uzyskaniu zgody zarządu lub wyznaczonego członka zarządu lub osoby wyznaczonej przez zarząd lub osoby wyznaczonej zgodnie z art. 10b ust. 1.
4. W odniesieniu do osób zajmujących eksponowane stanowiska polityczne, instytucje obowiązane:
- 1) wprowadzają procedury oparte na ocenie ryzyka w celu ustalenia, czy klient jest osobą zajmującą eksponowane stanowisko polityczne;
 - 2) stosują środki odpowiednie do określonego przez instytucję obowiązana ryzyka w celu ustalenia źródła pochodzenia wprowadzanych do obrotu wartości majątkowych;
 - 3) prowadzą stałą kontrolę przeprowadzanych transakcji;
 - 4) zawierają umowę z klientem po uprzednim uzyskaniu zgody zarządu, wskazanego członka zarządu lub osoby wyznaczonej przez zarząd lub odpowiedzialnej za działalność instytucji obowiązanej.
5. Instytucje obowiązane mogą przyjmować oświadczenia na piśmie, czy dany klient jest osobą zajmującą eksponowane stanowisko polityczne, pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie danych niezgodnych ze stanem faktycznym.

Art. 9f.

1. Instytucja obowiązana, będąca podmiotem świadczącym usługi finansowe, nie nawiązuje i nie utrzymuje współpracy w ramach bankowości korespondencyjnej z bankiem fikcyjnym.
2. Instytucje obowiązane nie nawiązują i nie utrzymują współpracy w ramach bankowości korespondencyjnej z instytucją obowiązana, będącą podmiotem świadczącym usługi finansowe, który zawiera umowy o prowadzenie rachunków z bankiem fikcyjnym.

Art. 9g.

Instytucje obowiązane stosują odpowiednie środki bezpieczeństwa finansowego w celu przeciwdziałania praniu pieniędzy lub finansowaniu terroryzmu, które może wynikać z produktów lub transakcji pozwalających na zachowanie anonimowości.

Art. 9h.

Instytucje obowiązane mogą korzystać z usług innych podmiotów w zakresie wykonania obowiązków określonych w art. 8b ust. 3 pkt 1–3. Odpowiedzialność za ich wykonanie ponosi instytucja obowiązana.

Art. 9i.

1. Instytucja obowiązana przeprowadzająca transakcję na podstawie zlecenia lub dyspozycji przyjętej lub otrzymanej przez podmiot świadczący usługi finansowe, mający siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa równoważnego, może uznać obowiązki, o których mowa w art. 8b ust. 3 pkt 1–3, za wykonane pod warunkiem zapewnienia przekazania na każde żądanie instytucji obowiązanej kopii dokumentów lub informacji potwierdzających zastosowanie środków bezpieczeństwa finansowego.
2. Instytucja obowiązana przyjmująca zlecenie lub dyspozycję udostępnia niezwłocznie, na żądanie instytucji przeprowadzającej transakcję, kopie dokumentów i informacje, o których mowa w ust. 1.
3. Instytucja obowiązana nie stosuje przepisu ust. 1, w przypadkach gdy środki bezpieczeństwa finansowego zostały wykonane przez podmiot świadczący usługi finansowe, związane z transferem środków pieniężnych.
4. Do udostępniania informacji, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów ograniczających udostępnianie danych objętych tajemnicą prawnie chronioną, wynikających z właściwych przepisów ze względu na rodzaj prowadzonej przez instytucję obowiązana działalności.

Art. 9j.

1. Instytucje obowiązane posiadające oddziały i filie na terytorium państw niebędących państwami członkowskimi Unii Europejskiej stosują w tych oddziałach i filiach środki bezpieczeństwa finansowego określone w ustawie.
2. W przypadku braku możliwości wykonania obowiązku określonego w ust. 1, instytucje obowiązane dokonują wszelkich czynności w celu skutecznego przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, przewidzianych w przepisach prawa państw, o których mowa w ust. 1.
3. Instytucje obowiązane informują oddziały i filie, o których mowa w ust. 1, o wprowadzonych wewnętrznych procedurach w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Art. 9k.

Informacje uzyskane w wyniku stosowania środków, o których mowa w art. 8b i 9e, są przechowywane przez okres 5 lat, licząc od pierwszego dnia roku następującego po roku, w którym przeprowadzono transakcję z klientem. W przypadku likwidacji, połączenia, podziału lub przekształcenia instytucji obowiązanej, do przechowywania dokumentacji stosuje się przepisy art. 76 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Art. 10. (uchylony).

Art. 10a.

1. Instytucje obowiązane wprowadzają w formie pisemnej wewnętrzną procedurę w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.
2. Wewnętrzna procedura, o której mowa w ust. 1, powinna w szczególności zawierać określenie sposobu wykonania środków bezpieczeństwa finansowego, rejestracji transakcji, sposobu analizy i oceny ryzyka, przekazywania informacji o transakcjach Generalnemu Inspektorowi, procedury wstrzymania transakcji,

blokady rachunku i zamrożenia wartości majątkowych, sposób przyjmowania oświadczeń, o których mowa w art. 9e ust. 5, o ile są przyjmowane, oraz sposób przechowywania informacji.

3. Przy dokonywaniu analizy w celu określenia wysokości ryzyka instytucja obowiązana powinna uwzględnić w szczególności następujące kryteria:
 - 1) ekonomiczne – polegające na ocenie transakcji klienta pod względem celu prowadzonej przez niego działalności gospodarczej;
 - 2) geograficzne – polegające na dokonywaniu transakcji nieuzasadnionych charakterem działalności gospodarczej zawieranych z podmiotami z państw, w których występuje wysokie zagrożenie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu;
 - 3) przedmiotowe – polegające na prowadzeniu przez klienta działalności gospodarczej wysokiego ryzyka z punktu widzenia podatności na pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu;
 - 4) behawioralne – polegające na nietypowym, w danej sytuacji, zachowaniu klienta.
4. Instytucje obowiązane zapewniają udział pracowników, wykonujących obowiązki związane z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w instytucji obowiązanej, w programach szkoleniowych dotyczących tych obowiązków.

Art. 10b.

1. Instytucje obowiązane wyznaczają osoby odpowiedzialne za wykonanie obowiązków określonych w ustawie. W przypadku instytucji obowiązanych będących kapitałowymi spółkami handlowymi, bankami spółdzielczymi lub państwowymi, osobą odpowiedzialną za wykonanie obowiązków określonych w ustawie jest członek zarządu wyznaczony przez zarząd, a w odniesieniu do oddziałów banków zagranicznych lub instytucji kredytowych taką osobą jest dyrektor oddziału.
2. W przypadku instytucji obowiązanych wykonujących działalność jednoosobowo, osobą odpowiedzialną jest osoba wykonująca tę działalność.
3. Do instytucji obowiązanych wykonujących działalność jednoosobowo przepis art. 10a ust. 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 10c.

1. Przepisów rozporządzenia nr 1781/2006 nie stosuje się w przypadku, gdy dostawca usług płatniczych odbiorcy jest w stanie przy pomocy indywidualnego numeru referencyjnego monitorować wstecz, do zleceniodawcy, przekaz pieniężny pochodzący od osoby prawnej, jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej lub osoby fizycznej, która zawarła z odbiorcą umowę na dostawę towarów i usług, także gdy kwota transakcji nie przekracza równowartości 1 000 euro.
2. Przepisu art. 5 rozporządzenia nr 1781/2006 nie stosuje się do dostawców usług płatniczych posiadających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w stosunku do przekazów pieniężnych na rzecz organizacji niedziałających w celu osiągnięcia zysku, prowadzących działalność charytatywną, religijną, kulturalną, edukacyjną, społeczną, naukową, jeżeli przekaz pieniężny nie przekracza

równowartości 150 euro i odbywa się wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 10d.

Do instytucji obowiązanych będących adwokatami, radcami prawnymi lub prawnikami zagranicznymi przepisy art. 8a, art. 8b ust. 3 pkt 2–4, art. 9e ust. 1–3, art. 9f–9j, art. 10a ust. 1–3, art. 10b ust. 1 i art. 10c nie mają zastosowania.

Rozdział 4

Zasady przekazywania informacji Generalnemu Inspektorowi

Art. 11.

1. Instytucje obowiązane przekazują Generalnemu Inspektorowi informacje o transakcjach zarejestrowanych zgodnie z art. 8 ust. 1 i 3. Przekazanie to polega na przesłaniu lub dostarczeniu danych z rejestru transakcji, o którym mowa w art. 8 ust. 4, także z wykorzystaniem informatycznych nośników danych.
2. (uchylony).
3. Informacje o transakcjach, o których mowa w art. 8 ust. 1, mogą być przekazywane Generalnemu Inspektorowi za pośrednictwem izb gospodarczych zrzeszających instytucje obowiązane i banków zrzeszających banki spółdzielcze.
4. Informacje o transakcjach, o których mowa w art. 8, mogą być przekazywane Generalnemu Inspektorowi za pośrednictwem właściwego miejscowo organu samorządu zawodowego notariuszy, adwokatów, radców prawnych i prawników zagranicznych, o ile krajowy organ tego samorządu podejmie uchwałę określającą szczegółowe zasady i tryb przekazywania takich informacji Generalnemu Inspektorowi. Krajowy organ samorządu przekazuje Generalnemu Inspektorowi wykaz osób odpowiedzialnych za przekazywanie takich informacji.
5. Obowiązek informowania o transakcjach objętych przepisami ustawy nie dotyczy przypadku, gdy adwokaci, radcowie prawni i prawnicy zagraniczni, biegli rewidenci oraz doradcy podatkowi reprezentują klienta na podstawie pełnomocnictwa procesowego w związku z toczącym się postępowaniem albo udzielają porady służącej temu postępowaniu.

Art. 12.

1. Informacje o transakcjach zarejestrowanych zgodnie z art. 8 ust. 1 i 3 powinny zawierać w szczególności następujące dane:
 - 1) datę przeprowadzenia transakcji;
 - 2) dane identyfikacyjne stron transakcji, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 2;
 - 3) kwotę, walutę i rodzaj transakcji;
 - 4) numery rachunków, które zostały wykorzystane do przeprowadzenia transakcji, w przypadku transakcji z udziałem takich rachunków;
 - 5) (uchylony);
 - 6) (uchylony);
 - 7) uzasadnienie oraz miejsce, datę i sposób złożenia dyspozycji w przypadku przekazywania informacji o transakcji, o których mowa w art. 8 ust. 3.

2. Informacje o transakcjach zarejestrowanych zgodnie z art. 8 ust. 1 i 3, zawierające dane określone w ust. 1, przekazuje się do Generalnego Inspektora:
 - 1) w terminie 14 dni po upływie każdego miesiąca kalendarzowego – w przypadku transakcji, o których mowa w art. 8 ust. 1;
 - 2) niezwłocznie – w przypadku transakcji, o których mowa w art. 8 ust. 3.
3. Przepisu ust. 1 pkt 2 nie stosuje się, w odniesieniu do danych identyfikacyjnych strony transakcji niebędącej klientem, w przypadku transakcji przeprowadzanych na rynku regulowanym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.

Art. 12a.

W przypadku transakcji, o której mowa w art. 8 ust. 3, instytucja obowiązana przekazuje dodatkowe dane o stronach transakcji, będące w jej posiadaniu, w tym informacje o ich rachunkach osobistych oraz związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, niewykorzystanych w przedmiotowej transakcji.

Art. 13.

Minister właściwy do spraw instytucji finansowych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego oraz Prezesa Narodowego Banku Polskiego, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór rejestru, o którym mowa w art. 8 ust. 4, sposób jego prowadzenia oraz tryb dostarczania danych z rejestru Generalnemu Inspektorowi;
- 2) tryb przekazywania Generalnemu Inspektorowi informacji o transakcjach, o których mowa w art. 8 ust. 1 i 3, przy wykorzystaniu informatycznych nośników danych;
- 3) wzór formularza i sposób przekazywania informacji, o których mowa w art. 8b ust. 5.

Art. 13a.

1. Instytucja obowiązana udostępnia niezwłocznie informacje dotyczące transakcji objętych przepisami ustawy na pisemne żądanie Generalnego Inspektora. Udostępnienie polega w szczególności na przekazaniu informacji o stronach transakcji, zawartości dokumentów, w tym dotyczących sald i obrotów na rachunku, przekazaniu ich potwierdzonych kopii lub udostępnieniu odpowiednich dokumentów do wglądu upoważnionym pracownikom jednostki, o której mowa w art. 3 ust. 4, w celu sporządzenia notatek bądź kopii.
2. Informacje, o których mowa w ust. 1, są przekazywane Generalnemu Inspektorowi nieodpłatnie.
3. Generalny Inspektor może żądać przekazania informacji, o których mowa w ust. 1, w formie elektronicznej.

Art. 14.

1. (uchylony).
2. Prokuratura, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralne Biuro Antykorupcyjne oraz jednostki podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrz-

nych i przez niego nadzorowane informują niezwłocznie, w granicach swoich ustawowych kompetencji, Generalnego Inspektora o wszystkich przypadkach:

- 1) uzyskania informacji wskazujących na podejrzenie popełnienia przestępstw, o których mowa w art. 165a lub art. 299 Kodeksu karnego, w formie zestawienia zbiorczego, nie później niż do końca miesiąca następującego po miesiącu, w którym uzyskano te informacje;
 - 2) przedstawienia zarzutu popełnienia przestępstw, o których mowa w art. 165a lub art. 299 Kodeksu karnego;
 - 3) wszczęcia i zakończenia postępowania w sprawie o przestępstwa, o których mowa w art. 165a lub art. 299 Kodeksu karnego.
3. Informacja, o której mowa w ust. 2, powinna wskazywać w szczególności okoliczności dotyczące popełnienia przestępstwa oraz osoby biorące w nim udział.
4. Generalny Inspektor niezwłocznie powiadamia podmioty, o których mowa w ust. 2, o okolicznościach wskazujących na związek między informacjami uzyskanymi w trybie określonym w tym przepisie a informacjami o transakcjach, o których mowa w art. 8 ust. 3, art. 16 ust. 1 i 1a oraz art. 17.

Art. 15.

Jednostki współpracujące, w granicach swoich ustawowych kompetencji, są obowiązane udostępniać, na wniosek Generalnego Inspektora, informacje niezbędne do realizacji jego zadań w zakresie zapobiegania przestępstwom, o których mowa w art. 165a lub art. 299 Kodeksu karnego.

Art. 15a.

1. Jednostki współpracujące, z wyłączeniem organów, o których mowa w art. 14 ust. 2, są obowiązane, w granicach swoich ustawowych kompetencji, współpracować z Generalnym Inspektorem w zakresie zapobiegania przestępstwom, o których mowa w art. 165a lub art. 299 Kodeksu karnego, przez:
 - 1) niezwłoczne powiadamianie Generalnego Inspektora o podejrzeniu popełnienia prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu;
 - 2) przekazywanie potwierdzonych kopii dokumentów dotyczących transakcji, co do których zachodzi podejrzenie, że mają one związek z popełnieniem przestępstw, o których mowa w art. 165a lub art. 299 Kodeksu karnego, oraz informacji o stronach tych transakcji.
2. Jednostki współpracujące są obowiązane do opracowania instrukcji postępowania w przypadkach, o których mowa w ust. 1.
3. Organy kontroli skarbowej, organy podatkowe i organy celne powiadamiają niezwłocznie Generalnego Inspektora także o wszelkich ujawnionych w toku swojej działalności okolicznościach, mogących wskazywać na prowadzenie działań mających na celu popełnienie przestępstwa, o którym mowa w art. 165a lub art. 299 Kodeksu karnego.
4. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 3, powinno zawierać w szczególności opis ujawnionych okoliczności wraz z przyczynami, dla których powiadamiający uznał, że mogą one wskazywać na prowadzenie działań mających na celu popełnienie przestępstwa, o którym mowa w art. 165a lub art. 299 Kodeksu karnego.

5. Organy Straży Granicznej oraz organy celne przekazują Generalnemu Inspektorowi informacje, o których mowa w art. 5 rozporządzenia (WE) nr 1889/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie kontroli środków pieniężnych wwożonych do Wspólnoty lub wywożonych ze Wspólnoty (Dz. Urz. UE L 309 z 25.11.2005, str. 9), oraz informacje zawarte w zgłoszeniu określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 21 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178, z późn. zm.¹⁰⁾). Informacje te są przekazywane odpowiednio za pośrednictwem Komendanta Głównego Straży Granicznej lub Szefa Służby Celnej, w terminie do 14 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano przywozu środków pieniężnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub wywozu środków pieniężnych z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
6. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, formę i tryb przekazywania informacji, o których mowa w ust. 5, z uwzględnieniem konieczności sprawnego przekazywania Generalnemu Inspektorowi informacji zgromadzonych przez organy Straży Granicznej oraz organy celne.

Art. 15b.

W uzasadnionych przypadkach Generalny Inspektor może zwrócić się do organu podatkowego lub organu kontroli skarbowej o zbadanie legalności pochodzenia określonych wartości majątkowych. Informacja o wynikach przeprowadzonych działań jest przekazywana Generalnemu Inspektorowi niezwłocznie.

Rozdział 5

Procedura wstrzymywania transakcji i blokady rachunku

Art. 16.

1. Instytucja obowiązana, która otrzymała dyspozycję lub zlecenie przeprowadzenia transakcji, mająca przeprowadzić transakcję lub posiadająca informacje o zamiarze przeprowadzenia transakcji, co do której zachodzi uzasadnione podejrzenie, że może ona mieć związek z popełnieniem przestępstwa, o którym mowa w art. 165a lub art. 299 Kodeksu karnego, ma obowiązek niezwłocznie zawiadomić na piśmie Generalnego Inspektora, przekazując wszystkie posiadane dane określone w art. 12 ust. 1 oraz art. 12a wraz ze wskazaniem przesłanek przemawiających za wstrzymaniem transakcji lub blokadą rachunku, oraz wskazać przewidywany termin jej realizacji. Przepisu art. 11 ust. 4 nie stosuje się.
- 1a. W przypadku gdy instytucja dokonująca zawiadomienia zgodnie z ust. 1 nie jest instytucją mającą przeprowadzić transakcję, zawiadomienie zawiera również wskazanie instytucji, która ma przeprowadzić transakcję.
2. Po otrzymaniu zawiadomienia Generalny Inspektor dokonuje niezwłocznego potwierdzenia jego przyjęcia, w formie pisemnej, podając datę i godzinę przyjęcia zawiadomienia.
3. Zawiadomienie i potwierdzenie, o których mowa w ust. 1 i 2, może zostać przekazane również przy użyciu informatycznych nośników danych.

¹⁰⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 228, poz. 2260, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, z 2007 r. Nr 61, poz. 410, z 2008 r. Nr 228, poz. 1506 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 69, poz. 589.

4. Do czasu otrzymania żądania, o którym mowa w art. 18 ust. 1, nie dłużej niż 24 godziny, od momentu potwierdzenia przyjęcia zawiadomienia, o którym mowa w art. 16 ust. 2, instytucja obowiązana nie wykonuje transakcji, której dotyczy zawiadomienie.

Art. 16a. (uchylony).

Art. 17.

Jeżeli zawiadomienia, o którym mowa w art. 16 ust. 1, nie można dokonać przed wykonaniem albo podczas wykonywania dyspozycji lub zlecenia przeprowadzenia transakcji, instytucja obowiązana przekazuje informację o transakcji niezwłocznie po jej przeprowadzeniu, podając przyczyny braku wcześniejszego zawiadomienia.

Art. 18.

1. Jeżeli z zawiadomienia, o którym mowa w art. 16 ust. 1, wynika, że transakcja, która ma zostać przeprowadzona, może mieć związek z popełnieniem przestępstwa, o którym mowa w art. 165a lub art. 299 Kodeksu karnego, Generalny Inspektor może w ciągu 24 godzin od daty i godziny wskazanych w potwierdzeniu, o którym mowa w art. 16 ust. 2, przekazać instytucji obowiązanej pisemne żądanie wstrzymania tej transakcji lub blokady rachunku na okres nie dłuższy niż 72 godziny od daty i godziny wskazanych w tym potwierdzeniu. Równocześnie Generalny Inspektor zawiadamia właściwego prokuratora o podejrzeniu popełnienia przestępstwa i przekazuje mu informacje i dokumenty dotyczące wstrzymywanej transakcji lub blokowanego rachunku.
2. Żądanie wstrzymania transakcji lub blokady rachunku może być wydane tylko przez Generalnego Inspektora lub łącznie dwóch upoważnionych przez niego na piśmie pracowników jednostki, o której mowa w art. 3 ust. 4.
3. Instytucja obowiązana wstrzymuje transakcję lub blokuje rachunek niezwłocznie po otrzymaniu żądania, o którym mowa w ust. 1.
4. Wstrzymanie transakcji lub blokada rachunku przez instytucję obowiązaną w trybie określonym w ust. 1 i 3 nie rodzi odpowiedzialności dyscyplinarnej, cywilnej, karnej, ani innej określonej odrębnymi przepisami.
5. Do liczenia terminów, o których mowa w ust. 1, nie wlicza się sobót, niedziel i dni ustawowo wolnych od pracy.

Art. 18a.

1. Generalny Inspektor może przekazać instytucji obowiązanej pisemne żądanie wstrzymania transakcji lub blokady rachunku bez uprzedniego otrzymania od niej zawiadomienia, o którym mowa w art. 16 ust. 1, jeżeli posiadane informacje wskazują na prowadzenie działań mających na celu pranie pieniędzy lub finansowanie terroryzmu.
2. W przypadku określonym w ust. 1, Generalny Inspektor może żądać wstrzymania transakcji lub blokady rachunku na okres nie dłuższy niż 72 godziny od momentu otrzymania tego żądania przez instytucję obowiązaną.
3. Przepisy art. 18, 19 i 20 stosuje się odpowiednio.

Art. 19.

1. W przypadku otrzymania od Generalnego Inspektora zawiadomienia, o którym mowa w art. 18 ust. 1 zdanie drugie, prokurator może postanowieniem wstrzymać transakcję lub dokonać blokady rachunku na czas oznaczony, nie dłuższy jednak niż 3 miesiące od otrzymania tego zawiadomienia.
2. W postanowieniu, o którym mowa w ust. 1, określa się zakres, sposób i termin wstrzymania transakcji lub blokady rachunku. Na postanowienie przysługuje zażalenie do sądu właściwego do rozpoznania sprawy.
3. (uchylony).
4. Wstrzymanie transakcji lub blokada rachunku upada, jeżeli przed upływem 3 miesięcy od otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w art. 18 ust. 1 zdanie drugie, nie zostanie wydane postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym.
5. W kwestiach dotyczących wstrzymania transakcji lub blokowania rachunku nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu postępowania karnego.

Art. 20.

W przypadku gdy rachunek został zablokowany lub transakcja została wstrzymana z naruszeniem prawa, odpowiedzialność za wynikłą szkodę ponosi Skarb Państwa na zasadach określonych w Kodeksie cywilnym.

Art. 20a. (uchylony).

Art. 20b.

Przepisy art. 19 i 20 stosuje się odpowiednio również w toku wszczętego postępowania karnego o przestępstwo wymienione w art. 165a Kodeksu karnego, gdy otrzymane przez prokuratora zawiadomienie o przestępstwie pochodzi z innych źródeł.

Art. 20c.

Instytucja obowiązana, na żądanie zlecającego transakcję lub posiadacza rachunku, może poinformować go o wstrzymaniu transakcji lub blokadzie rachunku i wskazać organ, który tego zażądał.

Rozdział 5a

Szczególne środki ograniczające przeciwko osobom, grupom i podmiotom

Art. 20d.

1. Instytucja obowiązana dokonuje zamrożenia wartości majątkowych, z zachowaniem należytej staranności, z wyłączeniem rzeczy ruchomych i nieruchomości, na podstawie:
 - 1) prawa Unii Europejskiej wprowadzającego szczególne środki ograniczające przeciwko niektórym osobom, grupom lub podmiotom oraz
 - 2) przepisów wydanych na podstawie ust. 4.
2. Instytucja obowiązana, dokonując zamrożenia, przekazuje wszystkie posiadane dane związane z zamrożeniem wartości majątkowych Generalnemu Inspektorowi, w formie elektronicznej lub papierowej.
3. Do zamrażania wartości majątkowych przepis art. 20 stosuje się odpowiednio.

4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zagranicznych może określić, w drodze rozporządzenia, listę osób, grup lub podmiotów, w stosunku do których dokonuje się zamrożenia, o którym mowa w ust. 1, z uwzględnieniem konieczności wykonania zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub wiążących uchwał organizacji międzynarodowych, oraz mając na uwadze konieczność zwalczania terroryzmu i przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu.
5. Tworzy się Międzyresortowy Komitet Bezpieczeństwa Finansowego, zwany dalej „Komitetem”, działający przy Generalnym Inspektorze. Komitet pełni funkcję opiniodawczą i doradczą w zakresie stosowania szczególnych środków ograniczających przeciwko osobom, grupom i podmiotom.
6. Do zadań Komitetu należy w szczególności przedstawianie propozycji zamieszczenia albo usunięcia z listy osób, grup lub podmiotów, określonej na podstawie ust. 4, osób, grup lub podmiotów.
7. W skład Komitetu wchodzi przedstawiciele:
 - 1) ministra właściwego do spraw instytucji finansowych;
 - 2) ministra właściwego do spraw finansów publicznych;
 - 3) ministra właściwego do spraw zagranicznych;
 - 4) Ministra Sprawiedliwości;
 - 5) Ministra Obrony Narodowej;
 - 6) ministra właściwego do spraw wewnętrznych;
 - 7) ministra właściwego do spraw gospodarki;
 - 8) Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego;
 - 9) Prezesa Narodowego Banku Polskiego;
 - 10) Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
 - 11) Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego;
 - 12) Generalnego Inspektora.
8. Regulamin w sprawie trybu i zasad prac Komitetu określa Komitet.
9. Osoby, grupy lub podmioty znajdujące się na liście określonej na podstawie ust. 4, mogą wystąpić z umotywowanym wnioskiem do ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, o usunięcie ich z tej listy. Wniosek taki podlega zaopiniowaniu na najbliższym posiedzeniu Komitetu.
10. W przypadku zamrożenia wartości majątkowych na podstawie listy osób, grup lub podmiotów określonej na podstawie ust. 4, Generalny Inspektor, o ile to możliwe, przekazuje niezwłocznie informację osobie, grupie lub podmiotowi, których wartości majątkowe zostały zamrożone. Informacja taka powinna zawierać uzasadnienie zamrożenia środków finansowych oraz pouczenie na temat możliwości podejmowania dalszych działań mających na celu wykreślenie z tej listy, wniesienia odwołania lub zwolnienia zamrożenia wartości majątkowych.

Art. 20e.

1. W razie zamrożenia wartości majątkowych osoby, grupy lub podmiotu, który:
 - 1) nie jest wymieniony w aktach prawa Unii Europejskiej wprowadzających szczególne środki ograniczające lub na liście osób, grup lub podmiotów, określonej na podstawie art. 20d ust. 4, lub

- 2) znajduje się w trudnej sytuacji życiowej lub materialnej – osoba, grupa lub podmiot może wystąpić z wnioskiem do Generalnego Inspektora o zwolnienie zamrożenia wartości majątkowych.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, rozstrzyga się o całkowitym zwolnieniu zamrożenia wartości majątkowych.
3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, Generalny Inspektor może, o ile minister właściwy do spraw zagranicznych nie wniesie sprzeciwu, po zasięgnięciu opinii Komitetu, rozstrzygnąć o całkowitym lub częściowym zwolnieniu zamrożenia wartości majątkowych, jeżeli nie jest to sprzeczne z wiążącymi uchwałami organizacji międzynarodowych.
4. Sprzeciw, o którym mowa w ust. 3, jest wnoszony, w drodze postanowienia, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wystąpienia Generalnego Inspektora. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Generalny Inspektor, na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych, przedłuża termin na wniesienie sprzeciwu do 30 dni od dnia doręczenia wystąpienia Generalnego Inspektora.
5. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, Generalny Inspektor rozstrzyga w sprawie zwolnienia zamrożonych wartości majątkowych z urzędu.
6. W celu ustalenia faktów i okoliczności, o których mowa w ust. 1, jednostki współpracujące mają obowiązek udzielenia wszelkiej pomocy, w tym przekazania niezbędnych kopii dokumentów.
7. Rozstrzygnięcie w sprawie zwolnienia zamrożenia następuje w drodze decyzji wydanej przez Generalnego Inspektora.
8. Odwołanie od decyzji Generalnego Inspektora, o której mowa w ust. 7, przysługuje do ministra właściwego do spraw instytucji finansowych w terminie 14 dni od dnia doręczenia tej decyzji.
9. Postępowanie toczy się według przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.
10. Od decyzji wydanej przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych przysługuje skarga do sądu administracyjnego.

Rozdział 6

Kontrolowanie instytucji obowiązanych

Art. 21.

1. Kontrolę wypełniania przez instytucje obowiązane, z wyłączeniem Narodowego Banku Polskiego, obowiązków w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, sprawuje Generalny Inspektor.
2. Kontrolę przeprowadzają pisemnie upoważnieni przez Generalnego Inspektora pracownicy jednostki, o której mowa w art. 3 ust. 4, zwani dalej „kontrolerami”, po okazaniu legitymacji służbowej kontrolera, zwanej dalej „legitymacją kontrolera”, i pisemnego upoważnienia.
3. Kontrolę, o której mowa w ust. 1, realizują również w ramach sprawowanego nadzoru lub kontroli, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych przepisach:
 - 1) Prezes Narodowego Banku Polskiego – w odniesieniu do podmiotów prowadzących działalność kantorową;
 - 2) Komisja Nadzoru Finansowego;

[3) właściwi naczelnicy urzędów celnych w stosunku do podmiotów urządzających i prowadzących gry losowe, zakłady wzajemne, gry na automatach oraz gry na automatach o niskich wygranych;]

<3) właściwi naczelnicy urzędów celnych w stosunku do podmiotów urządzających i prowadzących gry losowe, zakłady wzajemne oraz gry na automatach;>

Nowe brzmienie pkt 3 w ust. 3 w art. 21 wchodzi w życie z dn. 1 stycznia 2016 r. (Dz. U. z 2009 Nr 201, poz. 1540).

- 4) prezesi sądów apelacyjnych – w odniesieniu do notariuszy;
- 5) Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa;
- 6) właściwi wojewodowie lub starostowie – w odniesieniu do stowarzyszeń;
- 7) organy kontroli skarbowej.

- 3a. Nakładanie kar pieniężnych w związku z naruszeniami stwierdzonymi w wyniku kontroli, o której mowa w ust. 3, należy do właściwości Generalnego Inspektora.
- 3b. Podmioty wymienione w ust. 3 przekazują Generalnemu Inspektorowi plany kontroli w terminie dwóch tygodni od ich sporządzenia.
- 3c. Na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych, Generalny Inspektor przeprowadza kontrolę, o której mowa w ust. 1, wobec instytucji obowiązanej ubiegającej się o udzielenie koncesji lub zezwolenia, o których mowa w ustawie z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych.
4. Pisemna informacja o wynikach kontroli, o której mowa w ust. 3, w zakresie przestrzegania przepisów ustawy, jest przekazywana Generalnemu Inspektorowi w terminie 14 dni od jej zakończenia.
- 4a. Generalny Inspektor może zwrócić się do podmiotów wymienionych w ust. 3 o przekazanie potwierdzonych kopii dokumentacji zgromadzonej w toku kontroli.
5. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji kontrolera oraz ustala zasady jej wydawania i wymiany.

Art. 22.

1. Na żądanie kontrolera instytucje obowiązane są zobowiązane do przedkładania wszelkich dokumentów i materiałów niezbędnych do przeprowadzenia kontroli, o której mowa w art. 21 ust. 1, z wyłączeniem dokumentów i materiałów zawierających informacje niejawne.
2. Instytucje obowiązane zapewniają kontrolerowi warunki do sprawnego przeprowadzenia kontroli, w szczególności niezwłoczne przedstawianie do kontroli żądanych dokumentów i materiałów oraz terminowe udzielanie wyjaśnień przez pracowników jednostki.
3. Kontrolerzy mają prawo do:
 - 1) wstępu do obiektów i pomieszczeń instytucji obowiązanej w obecności kontrolowanego;
 - 2) wglądu do dokumentów i innych materiałów dowodowych, objętych zakresem kontroli oraz uzyskiwania ich potwierdzonych kopii;
 - 3) żądania od pracowników instytucji obowiązanej ustnych i pisemnych wyjaśnień, w zakresie prowadzonej kontroli.
4. Kontrolerzy, w związku z wykonywaniem czynności kontrolnych, korzystają z ochrony przewidzianej w Kodeksie karnym dla funkcjonariuszy publicznych.

Art. 23.

Kontroler jest upoważniony do swobodnego poruszania się po terenie instytucji obowiązanej bez obowiązku uzyskania przepustki oraz nie podlega kontroli osobistej.

Art. 24.

1. Wyniki przeprowadzonej kontroli dyrektor jednostki, o której mowa w art. 3 ust. 4, przedstawia w protokole pokontrolnym kierownikowi instytucji obowiązanej lub upoważnionej przez niego osobie w terminie 30 dni od dnia zakończenia kontroli.
- 1a. Przed przedstawieniem protokołu pokontrolnego dyrektor jednostki, o której mowa w art. 3 ust. 4, może zwrócić się do instytucji obowiązanej o złożenie w wyznaczonym terminie dodatkowych wyjaśnień na piśmie w zakresie stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości.
- 1b. Do terminu określonego w ust. 1 nie wlicza się okresu od dnia wysłania pisma, o którym mowa w ust. 1a, do dnia otrzymania dodatkowych wyjaśnień.
2. Protokół pokontrolny zawiera ustalenia stanu faktycznego, ocenę kontrolowanej działalności, w tym ewentualnie stwierdzone nieprawidłowości i wskazanie osób za nie odpowiedzialnych, oraz wnioski i zalecenia pokontrolne.

Art. 25.

1. Instytucja obowiązana ma prawo zgłoszenia do Generalnego Inspektora umotywowanych zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w protokole pokontrolnym.
2. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do Generalnego Inspektora w terminie 14 dni od dnia otrzymania protokołu pokontrolnego.
3. Po rozpatrzeniu zastrzeżeń Generalny Inspektor przekazuje na piśmie swoje stanowisko zgłaszającemu zastrzeżenia w terminie 30 dni od dnia otrzymania tych zastrzeżeń.
4. Instytucja obowiązana przesyła do dyrektora jednostki, o której mowa w art. 3 ust. 4, w terminie wskazanym w protokole pokontrolnym, informację o sposobie wykonania wniosków i zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, ze wskazaniem przewidywanego terminu ich wykonania.
5. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń zgodnie z ust. 1, termin, o którym mowa w ust. 4, liczy się od dnia otrzymania stanowiska Generalnego Inspektora.

Art. 26. (uchylony).

Art. 27.

Pisemną informację o wynikach kontroli, o której mowa w art. 21 ust. 1, Generalny Inspektor przekazuje:

- 1) organom sprawującym nadzór nad instytucjami obowiązanymi;
- 2) organowi powołanemu do ścigania przestępstw lub wykroczeń, w razie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa lub wykroczenia.

Rozdział 7

Ochrona i udostępnianie zgromadzonych danych

Art. 28. (uchylony).

Art. 29.

Do ujawnienia Generalnemu Inspektorowi wszelkich informacji w trybie i zakresie przewidzianym ustawą nie stosuje się przepisów ograniczających udostępnianie danych objętych tajemnicą, z wyjątkiem informacji niejawnych.

Art. 30.

Wszelkie informacje uzyskane i przekazywane przez organy informacji finansowej w trybie przewidzianym w ustawie podlegają ochronie określonej w przepisach odrębnych ustaw regulujących zasady ich ochrony.

Art. 30a.

1. Organy informacji finansowej, pracownicy i osoby wykonujące czynności na rzecz jednostki, o której mowa w art. 3 ust. 4, są obowiązane zachować w tajemnicy informacje, z którymi zapoznały się w toku wykonywanych czynności – na zasadach i w trybie określonych w odrębnych przepisach.
2. Zachowanie tajemnicy, o której mowa w ust. 1, obowiązuje również po ustaniu zatrudnienia w jednostce, o której mowa w art. 3 ust. 4, a także wykonywania na jej rzecz czynności na podstawie umów prawa cywilnego.

Art. 31.

1. Jeżeli podejrzenie popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 165a lub art. 299 Kodeksu karnego, wynika z posiadanych przez Generalnego Inspektora informacji, ich przetworzenia lub analizy, Generalny Inspektor zawiadamia prokuratora o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz jednocześnie przekazuje mu materiały uzasadniające takie podejrzenie.
2. Jeżeli podstawą zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, była informacja o transakcji, o której mowa w art. 8 ust. 3, art. 16 ust. 1 lub art. 17 przekazana przez instytucję obowiązaną lub jednostkę współpracującą, o której mowa w art. 15a ust. 1, Generalny Inspektor przekazuje jej informację o tym fakcie, nie później niż w terminie 90 dni od przekazania zawiadomienia.

Art. 32.

1. Informacje zgromadzone w trybie i zakresie przewidzianym przepisami ustawy są udostępniane przez Generalnego Inspektora sądom i prokuratorom na potrzeby postępowania karnego, na ich pisemny wniosek.
2. W celu sprawdzenia danych zawartych w zawiadomieniu o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 165a lub art. 299 Kodeksu karnego, prokurator może żądać od Generalnego Inspektora udostępnienia informacji chronionych prawem, w tym objętych tajemnicą bankową lub ubezpieczeniową, także w postępowaniu sprawdzającym prowadzonym na podstawie art. 307 Kodeksu postępowania karnego.
3. Jeżeli Generalny Inspektor nie dysponuje informacjami wystarczającymi do wydania przez prokuratora postanowienia w przedmiocie wszczęcia postępowania przygotowawczego w sprawie o przestępstwo, o którym mowa w art. 165a lub

art. 299 Kodeksu karnego, żądanie, o którym mowa w ust. 2, można skierować do instytucji obowiązanej.

Art. 33.

1. Generalny Inspektor przekazuje, z zastrzeżeniem ust. 1a, posiadane informacje, na pisemny i uzasadniony wniosek:
 - 1) ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub osób przez niego upoważnionych;
 - 2) Szefów: Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego lub osób przez nich upoważnionych – w zakresie ich kompetencji ustawowych.
- 1a. Informacje, o których mowa w art. 8 ust. 1, Generalny Inspektor przekazuje ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych oraz Szefom: Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego, na pisemny i uzasadniony wniosek, złożony za zgodą Prokuratora Generalnego.
2. Informacje o transakcjach objętych przepisami ustawy, mogą być udostępniane przez Generalnego Inspektora na pisemny i uzasadniony wniosek:
 - 1) Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, dyrektorów izb skarbowych oraz dyrektorów urzędów kontroli skarbowej – wyłącznie w zakresie ich zadań ustawowych;
 - 1a) Szefa Służby Celnej lub osób przez niego upoważnionych – wyłącznie w zakresie wykonywania zadań Służby Celnej;
 - 2) Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego lub osób przez niego upoważnionych – wyłącznie w sprawach związanych z wykonywaniem nadzoru bankowego, w sprawach związanych z wykonywaniem nadzoru nad działalnością ubezpieczeniową oraz w stosunku do firm inwestycyjnych i banków powierniczych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi oraz zagranicznych osób prawnych prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską w zakresie obrotu towarami giełdowymi, towarowych domów maklerskich w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, funduszy inwestycyjnych, towarzystw funduszy inwestycyjnych i Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. oraz w stosunku do instytucji płatniczych, oddziałów unijnych instytucji płatniczych, biur usług płatniczych oraz ich agentów w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych;
 - 3) dyrektorów izb celnych – wyłącznie w sprawach dotyczących egzekwowania długu celnego oraz należności podatkowych, wynikających z wymiany gospodarczej z zagranicą;
 - 4) (uchylony);
 - 5) (uchylony);
 - 6) (uchylony);
 - 7) Prezesa Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej lub osób przez niego upoważnionych – wyłącznie w sprawach związanych z wykonywaniem nadzoru nad działalnością spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych;

- 8) (uchylony);
- 9) (uchylony);
- 10) Prezesa Najwyższej Izby Kontroli – w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania kontrolnego.
3. W przypadkach określonych w ust. 1 i 2 Generalny Inspektor może przekazywać informacje o transakcjach objętych przepisami ustawy, również z własnej inicjatywy.
4. W zakresie informacji objętych tajemnicą bankową Generalny Inspektor przekazuje i udostępnia informacje organom, o których mowa w ust. 2, zgodnie z zakresem upoważnień i trybem określonym w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.
5. Informacje związane z wprowadzaniem do systemu finansowego wartości majątkowych pochodzących z prania pieniędzy, a także z finansowaniem terroryzmu, mogą być udostępniane przez Generalnego Inspektora zagranicznym instytucjom, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 8, na zasadzie wzajemności, w trybie określonym w dwustronnych porozumieniach zawartych przez Generalnego Inspektora, także za pomocą informatycznych nośników danych.
6. Osoby, które weszły w posiadanie informacji uzyskanych w trybie określonym w ust. 1–3, są obowiązane chronić informacje prawnie chronione, na zasadach i w trybie określonym w odrębnych przepisach. Zachowanie tajemnicy obowiązuje również po ustaniu stosunku pracy, wykonywania czynności na podstawie umów prawa cywilnego lub ustaniu służby.
7. Obowiązek zachowania w tajemnicy uzyskanych na podstawie ustawy informacji, do których nie stosuje się przepisów odrębnych ustaw regulujących zasady ich ochrony, obejmuje również pracowników instytucji obowiązanych, izb gospodarczych zrzeszających instytucje obowiązane, banków zrzeszających banki spółdzielcze oraz osoby wykonujące na ich rzecz czynności na podstawie umów prawa cywilnego. Zachowanie tajemnicy obowiązuje również po ustaniu stosunku pracy lub zaprzestaniu wykonywania czynności na podstawie umów prawa cywilnego.

Art. 34.

Ujawnienie osobom nieuprawnionym, w tym także stronom transakcji lub posiadaczom rachunku, faktu poinformowania Generalnego Inspektora o transakcjach, których okoliczności wskazują, że wartości majątkowe mogą pochodzić z prania pieniędzy albo o rachunkach podmiotów, co do których zachodzi uzasadnione podejrzenie, że mają związek z finansowaniem terroryzmu oraz o transakcjach dokonywanych przez te podmioty, jest zabronione.

Rozdział 7a Kary pieniężne

Art. 34a.

Instytucja obowiązana, z wyłączeniem Narodowego Banku Polskiego, która:

- 1) nie dopełnia obowiązku rejestracji transakcji, o której mowa w art. 8 ust. 1, przekazania Generalnemu Inspektorowi dokumentów dotyczących tej transakcji lub przechowywania przez wymagany okres rejestru tych transakcji lub dokumentów dotyczących tej transakcji,

- 2) nie dopełnia obowiązku przeprowadzenia analizy ryzyka w celu zastosowania odpowiednich środków bezpieczeństwa finansowego,
 - 3) nie dopełnia obowiązku stosowania środków bezpieczeństwa finansowego,
 - 4) nie dopełnia obowiązku przechowywania przez wymagany okres udokumentowanych wyników analizy,
 - 5) nie dopełnia obowiązku zapewnienia udziału pracowników w programie szkoleniowym,
 - 6) nie dopełnia obowiązku wykonania w terminie wniosku lub zalecenia pokontrolnego,
 - 7) nawiązuje lub utrzymuje współpracę z bankiem fikcyjnym
- podlega karze pieniężnej.

Art. 34b.

1. Instytucja obowiązana, która wbrew następującym przepisom rozporządzenia nr 1781/2006:
 - 1) art. 5–7, nie zapewnia, aby przekazowi pieniężnemu towarzyszyły pełne informacje o zleceniodawcy,
 - 2) art. 8, nie dysponuje skuteczną procedurą pozwalającą na wykrycie braku informacji o zleceniodawcy,
 - 3) art. 9, nie informuje Generalnego Inspektora o fakcie regularnego zaniebdywania przekazywania wymaganych informacji o zleceniodawcy przez dostawcę usług płatniczych odbiorcy,
 - 4) art. 12, pośrednicząc, jako dostawca usług płatniczych, nie zachowuje wszystkich otrzymanych informacji o zleceniodawcy, które towarzyszą przekazom pieniężnym,
 - 5) art. 14, nie udziela na zapytanie Generalnego Inspektora pełnej odpowiedzi dotyczącej informacji o zleceniodawcy towarzyszącej przekazom pieniężnym oraz nie przekazuje Generalnemu Inspektorowi, na jego żądanie, odpowiednich dokumentów
- podlega karze pieniężnej.
2. Tej samej karze podlega instytucja obowiązana, która, wbrew przepisowi art. 20d ust. 1, nie zamraża wartości majątkowych osoby, grupy lub podmiotu lub nie przekazuje Generalnemu Inspektorowi wszystkich posiadanych danych uzasadniających zamrożenie wartości majątkowych.

Art. 34c.

1. Karę pieniężną nakłada Generalny Inspektor w drodze decyzji, w wysokości nie większej niż 750 000 zł, a w razie naruszenia, o którym mowa w art. 34a pkt 5 – w wysokości nie większej niż 100 000 zł.
2. Ustalając wysokość kary pieniężnej, Generalny Inspektor uwzględnia rodzaj i zakres naruszenia, dotychczasową działalność instytucji obowiązanej oraz jej możliwości finansowe.
3. Kara pieniężna stanowi dochód budżetu państwa.
4. W przypadku stwierdzenia, przez Generalnego Inspektora w toku kontroli, naruszenia, o którym mowa w art. 34a, możliwe jest nałożenie tylko jednej kary pieniężnej.

5. Postępowanie w sprawie nałożenia kary pieniężnej toczy się na podstawie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.
6. Od decyzji Generalnego Inspektora przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw instytucji finansowych w terminie 14 dni od jej doręczenia.
7. Kary pieniężne podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym.
8. W sprawach nieuregulowanych do kary pieniężnej stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.¹¹⁾).
9. Informacja o nałożonej karze pieniężnej jest przekazywana instytucji nadzorującej działalność danej instytucji obowiązanej.

Rozdział 8 **Przepisy karne**

Art. 35.

1. Kto, działając w imieniu lub interesie instytucji obowiązanej, wbrew przepisom ustawy, nie dopełnia obowiązku:
 - 1) rejestracji transakcji, przekazania Generalnemu Inspektorowi dokumentów dotyczących tej transakcji lub przechowywania przez wymagany okres rejestru tych transakcji lub dokumentów dotyczących tej transakcji,
 - 2) zachowania środków bezpieczeństwa finansowego, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 10a ust. 1, lub przechowywania informacji uzyskanych w związku ze stosowaniem środków bezpieczeństwa finansowego,
 - 3) zawiadomienia Generalnego Inspektora o transakcji, o której mowa w art. 16 ust. 1,
 - 4) wstrzymania transakcji lub blokady rachunku,
 - 5) wprowadzenia wewnętrznej procedury, o której mowa w art. 10a ust. 1,
 - 6) wyznaczenia osoby odpowiedzialnej zgodnie z art. 10b ust. 1,podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.
2. Tej samej karze podlega, kto wbrew przepisom ustawy ujawnia osobom nieuprawnionym, posiadaczom rachunku lub osobom, których transakcja dotyczy informacje zgromadzone zgodnie z upoważnieniem ustawy lub wykorzystuje te informacje w inny sposób niezgodny z przepisami ustawy.
3. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 lub 2 działa nieumyślnie, podlega grzywnie.

Art. 36.

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 85, poz. 727, Nr 86, poz. 732 i Nr 143, poz. 1199, z 2006 r. Nr 66, poz. 470, Nr 104, poz. 708, Nr 143, poz. 1031, Nr 217, poz. 1590 i Nr 225, poz. 1635, z 2007 r. Nr 112, poz. 769, Nr 120, poz. 818, Nr 192, poz. 1378 i Nr 225, poz. 1671, z 2008 r. Nr 118, poz. 745, Nr 141, poz. 888, Nr 180, poz. 1109 i Nr 209, poz. 1316, 1318 i 1320, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 44, poz. 362, Nr 57, poz. 466, Nr 131, poz. 1075, Nr 157, poz. 1241, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 213, poz. 1652 i Nr 216, poz. 1676 oraz z 2010 r. Nr 40, poz. 230.

Kto, działając w imieniu lub interesie instytucji obowiązanej, wbrew przepisom ustawy:

- 1) odmawia przekazania Generalnemu Inspektorowi informacji lub dokumentów,
- 2) przekazuje Generalnemu Inspektorowi nieprawdziwe lub zataja prawdziwe dane dotyczące transakcji, rachunków lub osób,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Art. 37.

Kto dopuszcza się czynu określonego w art. 35 ust. 1 lub 2 lub w art. 36 wyrządzając znaczną szkodę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Art. 37a.

1. Kto udaremnia lub utrudnia przeprowadzenie czynności kontrolnych, o których mowa w rozdziale 6, podlega grzywnie.
2. (uchylony).

Rozdział 9

Zmiany w przepisach obowiązujących oraz przepisy przejściowe i końcowe

Art. 38–47b. (pominięte).¹²⁾

Art. 48. (uchylony).

Art. 49.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 3–6, art. 13 oraz art. 15, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
- 2) (uchylony);
- 3) art. 45 pkt 3 lit. b w zakresie dotyczącym art. 106 ust. 4 i 5, który wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 2003 r.

¹²⁾ Zamieszczone w obwieszczeniu.